

H A B O B Y G D

TIDSKRIFT

FÖR

SLÄKT OCH HEMBYGDSFORSKNING

Årg. 11

Nr 2

1993

FRÅN UTGRÄVNINGARNA I KYRKESTAN.

I mitten projektledaren Rune Ekre, till vänster Ingemar Kyrkeryd, till höger Inga Wulff, Birgitta Warén och Irene Gellerbrant.

HABOBYGDEN, MEDLEMSTIDNING FÖR HABO SLÄKTFORSKARFÖRENING
OCH HABO- GUSTAV ADOLFS HEMBYGDSFÖRENING.

REDAKTIONSKOMMITTE: INGEMAR KYRKERYD, ARNE OCH INGA WULFF,
FOLKE OCH MONICA EKERED.

TEL. 036 - 406 65 036 - 401 88 036 - 12 20 52

VI ÄR TACKSAMMA FÖR ALLA BIDRAG TILL TIDNINGEN, STORT SOM SMÅTT.

har ordet

Bästa läsare!

Det är november med typiskt sådant väder, mörkt, grått, disigt och ibland snöblandat regn. Ja, ända sedan mitten av juni har vädret inte varit det bästa, men visst har det funnits varma och ljusa dagar vi minns med glädje och tacksamhet. Jag tänker här närmast på utgrävningarna i "Kyrkestan". Där hade vi många fina dagar.

Men det var oro och bekymmer innan vi kunde starta utgrävningen. Ansvariga för tillståndsgivningen var svåra att nå. De svarade inte på brev och var svåra att träffa per telefon o.s.v. Rune Ekre var beundransvärd som oförtrutet arbetade på att allt skulle ordna sig, och han lyckades. Tack, Rune!

Utan kommunens hjälp hade vi inte heller kunnat starta, men vi har fått 15,000 kr till hjälp för de kostnader vi haft. Varmt tack för denna hjälp! Vi tackar också familjen Gillek, markägaren, för deras positiva inställning och för det intrång vi måst göra.

En annan viktig sak var det gamla mötes-tältet, som tillhört Salemförsamlingen. Detta kom verkligen till hjälp och nytta. Men utan Arne Karlssons medverkan hade det varit svårt för oss att få det rest. Varmt tack, Arne, för din hjälp!

Monica Ekered berättar på annan plats i tidningen om utgrävningen, men jag vill tacka alla deltagarna för deras fantastiska arbetsinsats och Rune Ekre för hans sätt att leda utgrävningarna.

Jag vill också tacka pressen och T-V för deras positiva arbete och reportage. Tack vare detta har intresset bland allmänheten varit mycket stort, och det har kommit folk ända från Tibro för att ta del av vårt arbete och delta i grävningen.

Den 14 augusti hade Monica och Folke Ekered inbjudit hembygds- och släktforskarföreningarna till sitt sommarparadis, Anderstorp. Det blev en fin och minnesrik eftermiddag. Vädret var strålande, och vi fick vara med om mycket intressant, som värdfolket visade och berättade om. Tack, Monica och Folke!

Den 12 oktober var det åter dags för husförhör under ledning av kyrkoherden och Habo-sonen, Olle Hultberg. Även denna gång

var Hembygdsstugan fullsatt, och vi fick alla uppleva en finstämd och intressant kväll. Olle är fantastisk, både med sitt kunnande och på det sätt han leder det hela. Han hade denna gång med sig sin fru Laila, otroligt minnesgod och kunnig. Folke Ekered gestaltade klockare iklädd sin farfars "smällpiskarock" och spelade fint på sitt egenhändigt tillverkade psalmodikon. Tack alla för er medverkan!

Vid en träff den 18 november i Hembygdsgården berättade Habo-sonen Magnus Mannerby om sitt liv som "järnvägare". Mellan 40 och 50 personer hade mött upp, och det blev en mycket intressant och rolig kväll.

Den 14 december firar vi traditionsenligt Lucia. Harry Cedervall basar för denna kväll i Allianskyrkan i Furusjö. Det skall bli spännande att se och höra, vad Harry kommer att bjuda oss och Mullsjöföreningen på.

Så önskar jag er alla en riktigt God Jul och ett bra 1994, ett 1994 där vi hoppas att krigen skall sluta, detta meningslösa dödande och lemlästande, förtryck och ofrihet. Låt oss hoppas, att 1994 blir ett fredens år med värme, gemenskap och förståelse människor emellan.

Vårterminens program kan studeras på denna tidning sista sida.

Ingemar Kyrkeryd.

HABOBOR I FÖRSKINGRINGEN!

Det är vår avsikt att i fortsättningen i vår tidning förmedla kontakter mellan olika forskare.

Har ni problem med att finna någon förfader eller annan anhörig, hör av er till oss!

Adressen är:

Habobygden, Ingemar Kyrkeryd,

566 31 H A B O .

Hej hembygdsvänner!

Hösten har kommit även till Habo och verksamhetsåret går mot sitt slut.
Vad har hänt under året och vad är det som är på gång i Hembygdsföreningen?

Ja, som du säkert känner till, så har *utgrävningarna av Kykestan* varit på gång i sommar. Mer om detta kommer att redovisas senare. Vår *hembyggsdag* var även i år välbesökt och bygdespelet "Tjure" eller "Slakten som inte blev av" besågs av många medlemmar. Till vår glädje kunde vi konstatera att flera nya intresserade Habobor besökte oss under hembyggsdagen och även gav sin uppskattning av vår fina hembygdsgård.

Vävskolan fortsätter att arbeta i Simonstorps skola och många fina alster har under året kommit till i de många vävstolarna. Under året har vi också fått ytterligare några gamla fina vävstolar som kommer att användas i vävskolan. Det är trevliga att medlemmarna skänker oss saker, som gör att vi kan hålla gamla traditioner vid liv.

Industrimuséet i Kvarnekulla växer fram genom medlemmars kunniga insatser men också genom de bidrag som kommunen och arbetsförmedlingen givit oss. Tyvärr har bristen på anslag just nu fått projektet att tillfälligt avstanna, men vi har löfte om kommunens stöd för fullföljande av projektet. Byggnaden har till stor del redan försetts med nytillverkade fönster och nya dörrar, men en hel del fastighetsupprustning finns fortfarande kvar att göra.

Flyttningen av den gamla Salemkyrkan till hembygdsparken kommer att ske under sommaren 1994 genom Ekumeniska rådets insatser. Om du i dina gömmor skulle ha ett kort taget på kyrkan eller inuti denna, så vill vi gärna få en möjlighet att ta en kopia för restaureringens skull.

En sammanslagning av Hembygdsparken och Musikparken till en ny och större Hembygdspark med nya gångvägar och ny Musikpaviljong är på gång. Kommunen har varit välvillig till projektet, som kommer att ge oss Habo-bor en ännu vackrare hembygdspark. Parken kommer att bli ännu mer tillgänglig för alla och tjäna som en "Lunga för både kropp och själ". En liten bäck ska ge oss möjlighet att njuta av porlande vatten och vissa delar av parken kommer också att invalidanpassas. Till våren ska musikpaviljongen stå färdig vid vårt valborgsmässofirande.

En grupp av styrelsen har påbörjat *ett inventeringsarbete* som ska dokumentera allt det som finns i föreningens ägor och förvar. Detta är ett stort arbete och kommer att så småningom kunna ge möjlighet att redovisa vad vi har och vad vi saknar av ting som dokumenterar olika seder och bruk.

Många andra uppgifter finns att ta tag i och *många fler visioner* finns!
Tack för ditt bidrag till föreningens verksamhet både som aktiv eller passiv medlem och glöm inte att Vår hembygdspark är Din.

/John Koskiniemi/ Ordf. Habo Gustav-Adolfs Hembygdsförening

STORARTAD GÅVA.

Habobygdens släktforskarförening har fått en storartad gåva genom Yngve Karlssons barn, som skänkt oss hans samlade verk inom släkt- och hembygdsforskning.

Yngve föddes den 19 juli 1901, son till Karl och Emelie Karlsson. Han växte upp i villa Skogshyddan utmed Hjo-vägen i Habo, ej långt från Laggkärlsfabriken. Sin skolgång gjorde han i Brogårdens skola.

Efter sin skolgång började Yngve att arbeta på sina farbröders fabrik, Laggkärlsfabriken, men han ville bli präst. Vid vuxen ålder började han läsa på Fjellstedtska skolan i Uppsala.

1926 tog Yngve studentexamen.

1930 prästvigdes han i Skara. Samma år blev han vice pastor i Källby.

1933 kom Yngve till Habo som vice pastor. Året därpå utnämndes han till stiftsadjunkt i Skara stift. 1938 blev Yngve kyrkoadjunkt i Skövde. 1942 återvände Yngve till Källby, nu som kyrkoherde. 1958 utnämndes han till prost i Kinne kontrakt. Han stannade kvar i Källby till sin pensionering 1967.

Efter sin pensionering flyttade Yngve till Broholm, norr om Mullsjö. Här bodde och verkade Yngve till några år före sin död den 13/12 1990.

Yngve var mycket släktkär. Han tillhörde den välkända Holma - Gölan - släkten i Habo. Det var naturligt för honom att släktforska. Yngve var initiativtagare till Habo - Mullsjö genealogiska förening, som senare delades till en förening i varje kommun.

1980 började Yngve arbeta för bildandet av ett regionalt släktforskarförbund, och 1981 bildades Västgöta Genealogiska förening, vars ordförande han var under åren 1981-1985.

De flesta i våra bygder minns kanske bäst Yngves fantastiska arbete med Kvällsöppet i Broholm. Yngve byggde om ett enkelt djurstall till ett litet kapell, vilket invigdes av biskop Brattgård. Under en 5-6 sommarkvällar varje år höll Yngve friluftsgudstjänster vid sitt kapell. Samtidigt lyckades han engagera kända kulturpersoner, som talade om olika ämnen. Vid dessa kvällsöppet-träffar samlades flera hundra personer.

Yngve var en fantastisk person. Hans förmåga att samla och engagera folk var mycket stor. Han var en varm medmänniska och en stor personlighet. Hans storhet låg mycket i hans enkelhet. Jag tror inte jag har fel, när jag påstår, att Yngve trivdes bäst, när han fick sitta ned vid köksbordet med en kopp kaffe och samtala med sina församlingsbor, släktingar och vänner.

Yngves samlade verk finns nu i ett skåp i Biblioteket i Habo, dit alla, som vill ta del av Yngves forskningar, kan vända sig.

Vi vill här framföra vårt varma tack till Yngves barn, för att vi fått denna förnämliga gåva.

För Habo-Bygdens släktforskarförening

Ingemar Kyrkeryd.

Prosten Yngve Karlsson, Mullsjö
* 19/7 1901 † 13/12 1990

VI GRATULERAR

Stieg-Erland Dagman

Den 6 juni 1993 på vår nationaldag fick Stieg Erland Dagman mottaga Habo kommuns kulturpris.

Som motivering för priset framhölls hans mångåriga forskning i Habobygdens historia och välarrangerade utställningar, som kulminerat i den även utanför Habo uppmärksammade utställningen om Habofödde skulptören Johan Axel Wetterlund.

Som släktforskare är säkerligen Stieg Erland den mest framstående i Habo. Det var han som tog initiativet till, att Habobygdens släktforskarförening bildades för ett tiotal år sedan. Tidningsredaktionen vill på det varmas- te gratulera honom till den välför- tjänta utmärkelsen.

Ur Johannesabyrån

RÖDSOTSÅRET 1857.

Emellanåt härjade förr i vårt land små- ra epidemiska sjukdomar. 1710 drabbades vissa trakter svårt av pesten, och 1834 var det koleran, som skördade många liv.

Rödsot, dysenteri, var ännu en farlig epi- demisk sjukdom, som bland annat i våra bygder härjade svårt vid flera tillfällen, såsom 1808 och 1857, då 208 personer avled. Många gårdar drabbades hårt, och alla dö- da fördes till sista vilan på Fiskebäcks kyrkogård, där den s.k. rödsotelinjen grävdes tvärs över kyrkogården en bit norr om klockstapeln.

På vår gård, Västra Ekered, dog ägaren, hans far och hans 3-åriga son inom lop- pet av en månad. Samtidigt dog i gårdens torp, Ekesbo, två pojkar i tonåren.

Ännu fler personer i släkten avled, vil- ket ett brev från Johannes Gustafssons svåger i Lilla Målskog, Järnsnäs socken bär vittne om.

Jag återger här detta brev i sin helhet, då det kan tjäna som exempel på, vilka tragedier, som utspelades i många famil- jer.

Folke Ekered

Bästa Svåger.

Jag får med några rader låta dig veta, att jag har varit ganska sjuker sedan jag var hemma hos dig. Men nu så är jag lite bättre så att jag börjar att gå upp litet.

Äfven får jag låta er veta att Gud har hädankallat min kära hustru Måndagen den 14 dennes samt lördagen den 12 dennes vår älskade Dotter Agusta Jusephin, som den 16 dennes begravdes och fick följas åt till grafven, och i samma graf vid sin Mammans sida fick hon stå.

Äfven får jag låta eder veta, att min gosse Carl Johan är ganska sjuker. Men i dag har han fått litet bättre ro.

Jag vill bedja dig min kära svåger samt syster Stina Lisa att I vore så goda och tittade till mig med det första, om I har hälsan, så att jag finge tala med eder. Men om I ha svårt att komma ifrån båda, så om svåger Johannes kommer så fort som du kan komma ut, om du har hälsan.

Äfven får jag bedja dig, att du hälsar mina släktingar ifrån mig om hur det nu står till för mig.

Lilla Målskog den 17 september 1857.

Anders Svensson

"RIKAMORAI LÅNGHULT" EN 200 ÅR GAMMAL HISTORIA

NÄR DETTA SKRIVS, DEN 20 OKTOBER 1993, ÄR DET PÅ DAGEN PRECIS 200 ÅR SEDAN, SOM PROSTEN MARTIN CHRISTIAN JUNGMARKER PRÄNTADE I HABO FÖRSAMLINGS DÖDBOK:

"ANDERS ANDERSSON - EN RIK OCH VÄLFÖRMÖGEN MAN
FRÅN LÅNGHULT, DÖD AV ÄLDERDOM - 69 ÅR"

ANDERS EFTERLÄMNADE HUSTRUN KERSTIN, BLOTT 30 ÅR GAMMAL, OCH FYRA BARN I ÅLDERN 7, 5, 2 ÅR SAMT ETT PÅ BLOTT 5 MÅNADER.

ATT KERSTIN EFTER MAKENS DÖD BLEV KALLAD FÖR "RIKAMORA I LÅNGHULT" ÄR LÄTTFÖRKLARLIGT. DEN EFTERLÄMNADE FÖRMÖGENHETEN UPPGICK TILL ÖVER 3.000 RIKSDALER BANCO. GÖR MAN EN "ÖVERSÄTTNING" TILL DAGSVÄRDET, SÅ TORDE SUMMAN UPPGÅ TILL C:A 8 MILLIONER.

BOET BESTOD BL.A. AV FÖLJANDE GÅRDAR: 3/8 MANTAL LÅNGHULT, 9/32 MTL ÖVRE STARBÄCK-SÖRGÅRDEN, 1/8 MTL GULLSKOG, 1/2 MTL LILLA FLITTERED, 1/4 MTL KRONOFOGDEBOSTÄLLET L.FLITTERED OCH TORPET KOJAN. KREATURSBESÄTTNINGEN BESTOD AV: 3 HÄSTAR, 5 OXAR, 14 STUTAR, 13 KOR, 11 KVIKOR, 20 SVIN OCH 23 FÅR, SAMMANLAGT 89 DJUR.

KERSTIN ANDERSDOTTER VAR FÖDD I GUBBHULAN DEN 20 APRIL 1763. HENNES FÖRÄLDRAR VAR ANDERS PÄRSSON OCH MARIA BENGTSDOTTER. HENNES FARFARS-FARFAR VAR BONDEN BENGT I GUBBHULAN, SOM VAR FÖDD OMKR. 1620 OCH DÖG 1677, SÅ KERSTIN VAR 5:TE GENERATIONEN I RAKT NEDSTIGANDE LED FRÅN GUBBHULAN. HON VAR ÄLDST I EN SYSKONSKARA PÅ FEM BARN - EN SYSTER DÖG UNG.

NÄR KERSTIN ÄR 20 ÅR - 1783 - GIFTER HON SIG MED DEN 39 ÅR ÄLDRE ÄNKEMANNEN ANDERS ANDERSSON FRÅN LÅNGHULT. ANDERS HADE BLIVIT ÄNKEMAN ÅRET INNAN. HANS FÖRSTA HUSTRU - ELIN JOHANDSDOTTER - VAR 15 ÅR ÄLDRE OCH ALLTSÅ 73 ÅR GAMMAL NÄR HON LÄMNADE SIN 58-ÅRIGE MAKE. ANDERS VAR FÖDD I EKET 1724 OCH KOM 1748 GENOM SITT GIFTERMÅL MED ELIN TILL LÅNGHULT.

VARFÖR GIFTER SIG DÅ KERSTIN MED DEN NÄSTAN 40 ÅR ÄLDRE MANNEN? EN SENTIDA FORSKARE KAN BLOTT SPEKULERA. KAN NOTERINGEN I DÖDBOKEN OM ANDERS

10 ÅR SENARE VARA EN FÖRKLARING: "EN RIK OCH VÄLFÖRMÖGEN MAN"?

ALLTNOG, MAKARNA FICK FYRA BARN - TVÅ SÖNER OCH TVÅ DÖTTRAR. JOHANNES FÖDD 1786, ANDERS FÖDD 1788, CATRINA FÖDD 1791 OCH MARIA FÖDD 1793, BLOTT 5 MÅN FÖRE FADERNS DÖD.

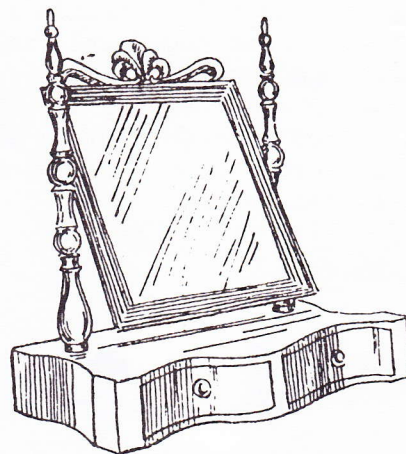
KERSTIN HADE BURIT ÄNKEDEKET I TRE ÅR, DÅ HON EN OKTOBERDAG 1796 INGICK NYTT ÄKTENSKAP MED DEN JÄMNÅRIGE LARS JAENSSON FRÅN KRÅKERYD.

I DETTA ÄKTENSKAP FÖDS SEX BARN, MEN BLOTT TVÅ AV DESSA NÅR MOGEN ÅLDER - NÄMLIGEN JAEN FÖDD 1797 OCH INGRID FÖDD 1798.

NÄR LARS ÄR UTE PÅ ÅKERN OCH HÅLLER PÅ MED SKÖR-DEARBETE I AUGUSTI 1821 DRABBAS HAN AV ETT SLAGANFALL OCH DÖR 58 ÅR GAMMAL.

KERSTIN ÖVERLEVER SIN ANDRA MAKE MED ÅTTA ÅR OCH DÖR PÅ GRUND AV "BRÖSTVATTENSOT" DEN 12 OKTOBER 1829 PÅ LILLA FLITTERED.

MED HJÄLP AV BOUPPTECKNINGARNA KAN MAN FÖRSÖKA SKAPA SIG EN BILD AV PERSONERNA OCH DERAS LEVNADS FÖRHÅLLANDEN.

ANDERS VAR NÄSTAN ALLTID KLÄDD I GRÅTT: BLÅGRÅ BYXOR, GRÅ VÄST OCH GRÅ HALVLÅNG ROCK. VID HÖGTIDLIGA TILFÄLLEN KOM DEN SIDENFODRADE VÄSTEN TILL HEDERS, OCH VAR DET KALLT, KOM DEN GRÅ VADMALSKAPPAN VÄL TILL PASS. PÅ HUVUDET BAR HAN EN BLÅ ELLER GRÅ SKÄRMMÖSSA. VITA YLLEVANTAR VÄRMDE SKÖNT OM GAMMELMANSHÄNDERNA. I MUNGIPAN SATT OFTA DEN SILVERBESLAGNA RÖKPIPAN. STRAX FÖRE SIN DÖD HADE HAN SKAFFAT SIG NYA SKOR.

OM VI TITTAR IN PÅ KRONOGÅRDEN I LILLA FLITTERED 1829, DÄR "RIKAMORA" BOTT DE SENASTE TJUGO ÅREN AV SITT LIV, SÅ HITTAR VI BL.A. ETT "VÄGGUR MED FODER", OCH I ETT SKÅP STÅR SILVERBÄGAREN FRÅN LÅNGHULT. DEN VÄGER 38 LOD ELLER C:A 1/2 KG - LIKA HÖGT VÄRDERAD SOM TRE KOR.

UNDER ÅRENS LOPP (DET FANNS INTE 36 ÅR TIDIGARE) HAR ETT LITET BOKBESTÅND PÅ ETT 30-TAL BÖCKER KOMMIT TILL. OM VI TAR OSS EN TITT BLAND DESSA, SÅ HITTAR VI: KOLMODINS "ANDELIG DUFVORÖST", "MURBECKS PREDIKNINGAR" OCH "SIONS SÅNGER".

NÄR "RIKAMORA" SKULLE GÅ BORT PÅ KALAS I BYGDEN, SÅ HADE HON ATT VÄLJA BLAND ETT FLERTAL KLÄNNINGAR - DE FLESTA RANDIGA - MEN KANSKE HON FÖREDROG DEN SVARTA CAMELOTKLÄNNINGEN. ÖVER AXLARNAS SVEPTE HON DET DYRASTE HON HADE I KLÄDVÄG, DEN BRODERADE SIDEN-SCHALEN, OCH PÅ HUVUDET PLACERADES MED STOLTHET NÅGON AV DE ÅTTA SIDENMÖSSORNA, SOM HON ÄGDE. KANSKE DE ROSAFÄRGADE HANDSKARNA FÖRSTÄRKTE ELEGANSEN?

I AVSAKNAD AV DEN FULLSTÄNDIGA BOUPPTECKNINGEN EFTER LARS JAENSSON FÅR JAG AVSTÅ FRÅN EN NÄRMARE BESKRIVNING AV HONOM.

NÄR VI BÖRJAR ÄGNA OSS ÅT NÄSTA GENERATION, KERSTINS SEX ÖVERLEVANDE BARN I DE BÅDA ÄKTENSKAPEN, FINNER VI NÅGRA INTRESSANTA FÖRETEELSER.

- VAR DET AV EKONOMISKA SKÄL - ELLER VAR DET KÄRLEKENS OUTGRUNDLIGA VÄGAR - ELLER VAR DET KANSKE BARA BRISTEN PÅ FANTASI, SOM GJORDE ATT TRE AV KERSTINS BARN I 1:STA ÄKTENSKAPET GIFTER SIG MED DEN FÖRMÖGNE GÄSTGIVAREN I BRÄNNINGE, GUSTAV SVENSSONS TRE BARN, OCH ATT DE TVÅ BARNEN I 2:DRÄ ÄKTENSKAPET GIFTER SIG MED ISAK LARSSONS I FAGERHULT TVÅ BARN?

ATT SEDAN ISAK LARSSONS HUSTRU ÄR SYSTER TILL JOHANNES LINNARSSON, SOM GIFTER SIG MED "RIKA-

MORAS" ÄLDSTA DOTTER CATRINA, FÖRENKLAR JU INTE BILDEN.

RESULTATET BLEV JU I ALLA FALL, ATT DEN STORA FÖRMÖGENHETEN KUNDE BEHÅLLAS INOM KRETSEN AV TVÅ FAMILJER.

GANSKA SNART EFTER "RIKAMORAS" DÖD KAN VI KONSTATERA, ATT HENNES ÄTTLINGAR BRETT UT SIG OCH BESITTER ETT STORT ANTAL GÅRDAR I HABO OCH GUSTAV ADOLF SOCKNAR.

FÖRUTOM TIDIGARE NÄMNDÄ GÅRDAR, FINNER VI DEM SOM ÄGARE TILL: STORA KÄRR, BRÄNNINGE, MÖLEKULLEN, GUNNARSBO, KÄRNEKULLA, ESKHULT, HULTARP DOMNEBERG, MUNKASKOG, FAGERHULT, DYKÄRR, RISBRO JULARED, KLINGEKÄRR M.FL.

UTANFÖR HEMSOCKNARNA FINNER VI DEM PÅ DE STORA GÅRDARNA EKHAMMAR, ULVHULT OCH RINKABÄCK.

ÄVEN NÄR MAN STUDERAR 3:DJE GENERATIONEN, KAN MAN FÖRUNDRA SIG ÖVER "KÄRLEKENS VÄGAR", DÅ MAN FINNER, ATT FYRA AV KUSINERNA HÄMTAR VAR SIN BRUD I FAGERBERGS-GÅRDEN I FAGERHULT.

FRÅN DENNA GENERATION KAN VI OCKSÅ NOTERA, ATT ETT FLERTAL SÖKTE SIN LYCKA I LANDET VÄSTERUT,

BLAND DEM GUSTAV MELLBERG FRÅN BRÄNNINGE, SOM REDAN 1843 LÄMNADE SVERIGE FÖR WISCONSIN, DÄR HAN BLEV EN UPPMÄRKSAMMA PIONJÄR.

NÅGRA BLEV I TILLFÄLLE ATT STUDERA VID HÖGRE LÄRDOMSSKOLOR. OVAN NÄMNDE GUSTAV MELLBERG NÅDDE HÖGST PÅ "LÄRDOMSSKALAN" OCH TOG FIL. MAGISTER-EXAMEN I UPPSALA 1842.

GUSTAV MELLBERG

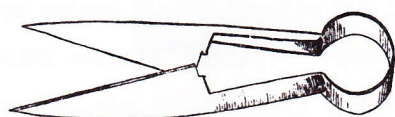
MÅNGA I DENNA GENERATION ANFÖRTRODDES OCKSÅ KOMMUNALA UPPDRAG OCH TITULERADES NÄMNDEMÄN OCH HÄRADSDOMARE. VI HITTAR OFTA DERAS NAMN PÅ DOKUMENT OM VIKTIGA SKEENDEN I SOCKNEN.

GÄSTGIVAREN OCH STORGODSÄGAREN ANDERS LARSSON I BRÄNNINGE REPRÉSENTERADE BONDEFÖRBUNDET I RIKSDAGENS FÖRSTA KAMMARE UNDER 16 ÅR.

VID NÄRMARE GRANSKNING AV 3:DE GENERATIONENS MEDLEMMAR KAN MAN MED FRI TOLKNING AV BIBELNS ORD KONSTATERA: ATT NÅGRA HAR FÖRÖKAT SITT ANFÖRTRODDA PUND, NÅGRA HAR BEVARAT DET OCH ÅTER NÅGRA HAR AV OLIKA ANLEDNINGAR FÖRSLÖSAT DET.

VI SENTIDA ÄTTLINGAR (6:E GENERATIONEN) EFTER "RIKAMORA I LÅNGHULT" (OCH VI ÄR VÄLDIGT MÅNGA) KAN VÄL DRA SLUTSATSEN, ATT ÄRVD RIKEDOM INTE ALLTID GARANTERAR FRAMGÅNG FÖR KOMMANDE GENERATIONER, UTAN ATT DET ÄR MÄNNISKAN MED SINA EGNA FÖRUTSÄTTNINGAR, SOM SKAPAR SIN FRAMGÅNG.

STIEG-ERLAND DAGMAN

P.S.

DENNA PRESENTATION AV "RIKAMORA" OCH HENNES ÄTTLINGAR ÄR INTE FULLSTÄNDIG. MÅNGA FLER MÄNNISKOÖDEN KUNDE LYFTAS FRAM I LJUSET OCH SLÄKTTAVLAN BORDE KOMPLETTERAS. KANSKE DET KAN BLI EN FORTSÄTTNING, OM REDAKTIONEN TILLÅTER. NI LÄSARE, SOM HAR NÅGOT ATT BERÄTTA OM NÅGON ÄTTLING TILL "RIKAMORA", HÖR GÄRNA AV ER.

SKRIV UNDER ADRESS:

BOX 106, 566 22 HABO

SÅ VIDAREBEFÖRDAS BREVET TILL VÅRT VINTERVISTE PÅ MALLORCA. D.S.

"RIKAMORAS" ANOR

BENGT I GUBBHULAN
(1620) - 1677
BENGTS HUSTRU
- 1677

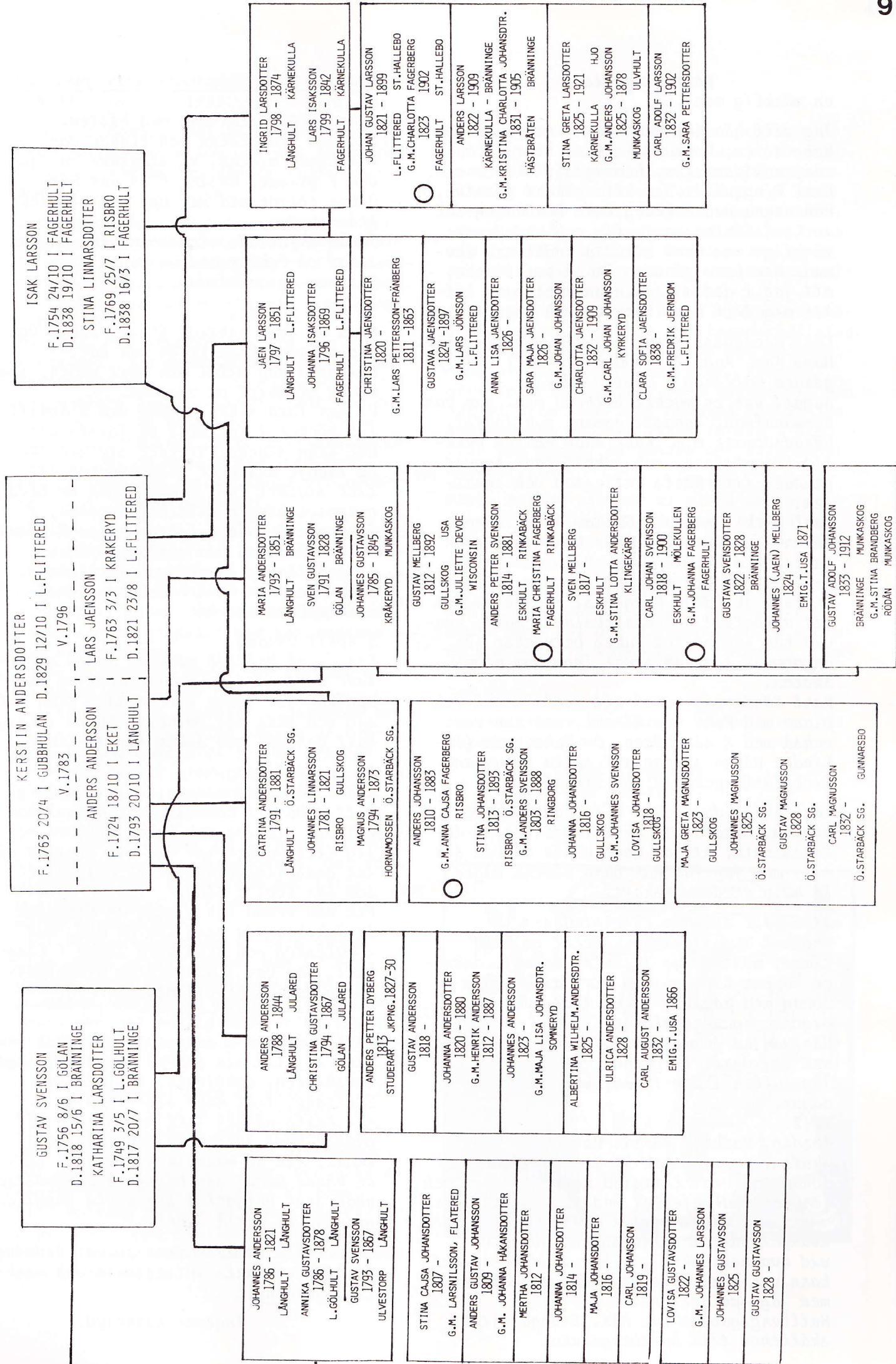
MÅNS BENGTSSON I GUBBHULAN
1643 - 1733
INGIERD SVENSDOTTER
1649 - 1729

PÄR MÅNSSON
GUBBHULAN 1689 - 1772 GUBBHULAN
INGEBORG SVENSDOTTER
GULLSKOG 1695 - 1776 GUBBHULAN

ANDERS PÄRSSON
GUBBHULAN 1734 - 1774 GUBBHULAN
MARIA BENGTSDOTTER
SVENSHULT 1736 - 1799 GUBBHULAN

KERSTIN ANDERSDOTTER
GUBBHULAN 1763 - 1829 L.FLITTERED

"RIKAMORAS" SLÄKTTAVLA

Karl Ringqvist,

en märkelig man.

Jag vill här försöka teckna ned lite om Habo-sonen, kommunalmanen, häradsdomaren, auktionisten, hembygdsforskaren m.m. Karl Ringqvist. Som alla säkert förstår, kan denna nedteckning bara beröra en del av Karls intressanta liv och vad denne märkelige man hann uträtta under sin levnad. Men hans gärning är så omfattande, att jag i detta tidningsnummer bara håller mig till hans barndom och ungdom.

Karl Ringqvist föddes den 15 augusti 1883. Hans far, August, föddes den 22/1 1847 på gården Gullskog i Gustav Adolf.

August var en mycket betrodd man. Han var kommunalman, landstingsman, auktionist, häradsdomare m.m. Karl hade här en verklig läromästare, och säkert lade August grunden till Karls intressen och insatser.

Karl gick i skola i Gustav Adolf. Som lärare i folkskolan hade han den legendariske Karl Emil Puke. På sidan 365 i sin hembygdsbok, Haboboken, som utkom år 1959 skildrar Ringqvist sin lärare på ett utförligt och kärleksfullt sätt, varvid han framhåller Pukes betydelse för ungdomens fostran såväl inom som utom skolan.

Karl lärde sig också att spela orgel och piano med Puke som lärare, och han var också med i sångkören. Om Puke hade förhinder någon söndag att spela i kyrkan, fick Karl rycka in som vikarie.

Karl skrev dagböcker i sin barndom och ungdom. Bara dessa skildringar är så intressanta, att de vore värda en bok för sig, men jag får här bara plocka några få korn ur denna skatt.

1895 14/2 torsdag eftermiddag:

Tröskat 7 puster råg, spelat en halv timma, moster syr skjortor åt mej, drängen harpar havren, som vi trask i går. Johan med råg och havre till kvarnen, pigorna spinner blåner.

Här var en gumma som var här över natten, det har varit 19 grader kallt.

Jag fyller i dag 11 år, 5 månader och 29 dagar.

20/2.

Onsdag. Vackert väder. Var hemma från skolan, ty vi trask 50 trava havre.

Johan var vid Flittered efter mjölken och far var vid mejeriet med henne. Farbror var vid posten, moster Lotta var här och hvarpat väf åt hallbergska, Johan var vid kvarnen Oskar var här o Hallbergskala barn var här. Puke var här om kvällen, men jag spelade inte.

Hallbergsgubben var här. Dränga efter skallehon till hallbergskala.

21/2

Johan mötte slaktarn med hästen.

Jag var vid skolan och eldade där.

Far körde mjölka. Vi slaktade en tjur och 2 grisar. Moster Lina var här.

Oskar följde med mej upp när vi gick från skolan.

Johan skjutsade slaktaren hem och var sedan på Dykärr med en sugga.

Det har snögat i dag.

31 Mars Söndag.

Anna är inte riktigt frisk, Johan var vid kyrkan, Erik Lejon var här.

Det är i dag mildt och godt väder, fast mycke slaskigt på vägarna.

Vi har läxa tills måndag den 8 Aprill i 5 böcker i Kattekes på första artikkel från stycket 97 till stycket 100 på tredje artikkel från stycket 141 till stycket 144, i Naturlära om blod-

omlppsverktygen till blodådrorna, i Geografi tredje o fjärde klass Finland och do 2 klass har smålans städer.

I språklära j-ljudet och Ps 66 hela.

Oskar var här Karl Främberg i Kvighult o Puke var här.

3 April Onsdag.

Far är på Mullsjö marken. Johan skjutsade till station ty far åkte på tåget upp han for sedan till staden från Mullsjö och blef där om natt. Klara i Långhult var här med saker som de lånat.

30 April Tisdag.

Klaes på Allmänningen, Gustaf i Qvighult o Mari i Kämpäsen var här. Johan var vid station och hadde mjölken med sig till Dykärr han var vid station efter boaseringsbräder till brygghuset som far köpt i stan.

Per var hemma och gjorde en likkista

åt Jakobson ty hans tös är död. Aug. i Gullskog och Lena Nord Johan i Långhult. Jag var i Gäbo efter mjölkjournalen och Oskar var med.

Karl skildrar i sina dagböcker hur han fick skjutsa sin far på bouppteckningar, arvskiften, auktioner, till tinget i Slättäng, till Habo station m.m.

Att Karls närhet till August kom att prägla hans fortsatta liv står helt klart. Att de människor som Karl lärde känna under sin barn- och ungdomstid, hade stor betydelse för Karls framtida gärning är också säkert.

Jag vill i nästa nummer av vår tidning berätta om Karls intressanta och märkliga gärning.

Ingemar Kyrkeryd.

VÅR FÄRD TILL MIDDAGSMÄRKET I SANDHEM
DEN 27 - 28 DEC. 1933.

Snön var kommen. Det var någon vecka före jul som snön kom och det såg verkligen ut som om den skulle ligga kvar åtminstone över julen.

Lite var hade dragit fram skidorna och legat i och tränat. Habo scoutkår skulle nämligen ha skidutflykt till Middagsmärket, en gård i Sandhems socken. Denna färd skulle gå av stapeln tredjedag jul.

En åtta, tio stycken anmälde sig att följa med, och dessa förberedde sig på bästa sätt.

Men - några dagar innan jul började det töa. Den lilla snömängden vi behövde töade fullständigt bort. Till all lycka töade utfärden emellertid inte bort. Kan vi inte åka skidor så gå vi, tyckte någon. Och så blev det.

Den 27 dec. klockan halv nio stodo vi åtta förhoppningsfulla scouter med fulllastade ryggsäckar och väntade på Tidaholmsbussen som förde oss den första biten till Dalen. Vid Dalen togo vi av på en väg åt nordväst med Hornamossen som närmaste mål.

Vägen gick genom barr- och lövskog omväxlande med mossar och kärr, här och var skymtade en bondgård i närheten av vägen. Det gav en viss känsla av ödslighet, som endast då och då avbröts av någon skrämde tjädertupp som försvann i skogen, eller braketen av något träd, som föll för yxan.

Efter att ha knogat på en stund kommo vi slutligen till Hornamossen, där vi blevo rikligen trakterade med kaffe och dopp. Efter en timmas uppehåll fortsatte vi marschen.

Till Hornamossen hade vi hela vägen från Dalen stigit uppåt, men nu bar det av neråt till Engelstorp och Lämmemossen. Ju längre mot norr vi kommo desto mer snö och is var det på vägen, vilket vållade en av deltagarna en del bekymmer.

Från Lämmemossen hade vi endast en liten bit kvar till Bolsäng vilket vi tillryggalade på en kort stund. I Bolsäng skulle två pojkar från Middagsmärket på utsatt tid möta oss, och visa en genväg till Middagsmärket. Vi kommo till Bolsäng nästan en timma för tidigt. Vi sluppo emellertid stå ute och vänta, utan fingo gå in i ett hus. Men, så där såg ut!

Efter en stunds väntan kommo pojkarna och så bar det av igen på den sista etappen. Efter 20 min. knogig marsch kommo vi till Middagsmärket där vi blevo väl mottagna och där middagen redan väntade. Efter middagen föredrogo en del att vila sig framför en härlig brasa i den öppna spisen. Andra åter föredrogo att åka kälke.

Efter kaffet, som vi blevo bjudna på, hade scouterna en liten kvällsunderhållning. Scouternas sånger omväxlade med fiolspeling av värden och hans bror. Kvällen gick fort, nästan för fort tyckte vi. Men när vi alla hade lagt oss, på de härliga madrasserna och man virat in sig i sin filt och täcke, så kändes det allt skönt att få vila.

Nästa morgon vaknade vi glada och utsödda vid åttatiden då vi blevo bjudna på kaffe på sängen. Förmiddagen ägnade vi åt "god törn" jämte övningar.

Vid tvåtiden, efter att hava tackat värden och värdinnan, begåvo vi oss iväg. Denna gång var det Mullsjö station vi hade som mål. Vi kommo till stationen i lagom tid till tåget, som sedan förde oss hem igen.

De två kronor som färden kostade var väl använda pengar.

Bernt Ringqvist
En deltagare.

Habo kyrkas målningar 250 år

17 oktober 1993

Ur Svenska Familj- Journalen 1877 saxar vi följande rader om målningarna i Habo kyrka skrivna av "Onkel Adam".

Det fanns i början af sjuttonhundratalet en målare med namnet Orm^x, som odödliggjort sig genom att öfvermåla hela denna kyrka med bibliska taflor.

"Fader vår" i bilder äro de förnämsta.

"Inled oss icke i frestelse", föreställer en mycket ofullständigt klädd qvinna, som verkligen bort begagna kläder och som vinkar åt "menniskan", som likväl står qvar med sammanknäppta händer, lika långt från föremålet, som i kyrkmålaren Orms tid.

"Fräls oss ifrån ondo!" föreställer en drake med ringlad stjert, stora läderlappsvingar och väldiga klor, gripande efter "menniskan", som står der rätt trankil och ser på

På ett par läktare i koret har troligen samme man målat ett vapen.

Huru ofta satt jag ej som gosse och såg på detta vapen och drömde mig in i forn-tiden.

Detta vapen var prydt med en turban och många stjernor och öfverst en halfmåne, och jag bråkade min hjerna med att tyda dessa hieroglyfer. Något om Turkiet måste det antyda, men hvad?

Detta vapen påminner om Carl XII:s tider. Det fanns bland den tolfte Carls bussaren, som hette Nils Wetterman. Han var född på Visingsö, som allt sedan den lysande Brahetiden, då denna ö och en del af Vestergötland tillhörde grefskapet, syntes hafva stått i mycken beröring med Habo socken. Wetterman tjenade upp sig under Carls egna ögon och var således en tapper man, som troget delade sin konungs öden och missöden. Han blef fånge vid Pul-tava, men räddade sig med flykten från Smolensk, dit ryssarna för honom, men blef åter fånge i Ukraine. Ännu en gång lyckades han, under tusen faror, fly och inställde sig hos konung Carl i Bender, der han deltog i kalabaliken. Han adlades som kapten 1718 och fick, till minne af Bender och turken, turbanen och halfmånen i sitt vapen. Det är en ganska bra historia om gamle Nils Wetterstjerna, som låtit måla sitt vapen på två de griljerade logerna vid altaret. Han var en sjuttio års man då han afled och efterlemnade inga barn. Ätten utdog med honom.

^x
(Konstnären hette Kinnerus, ej "Orm")

KLIPP

■ Jag tycker att det är väldigt fint att dagens ungdom vill hylla Karl XII.

Vilket föredöme!

Hans mor och hans farfar var invandrare.

Hans finansminister var tysk.

Hans närmaste man var polack.

Den ende allierade han kunde lita på var turk.

Går det egentligen att hitta ett bättre föredöme?

L O Persson

EN GAMMAL RESESKILDNING.

Av mitt sysslingbarn, Irene Gellerbrant, fick jag, när vi grävde vid Kyrkestan, låna en 16 sidor lång handskrift, som hennes mormors far, Henning Johansson från Västra Ekered hade skrivit 1875, när han var 19 år gammal.

Av allt att döma är det bara fråga om en avskrift av en annan persons rese-skildring, vilken handlar om en resa mellan Jönköping och Starbäck i Gustav Adolfs socken. Det förefaller dock som om denna reseskildring bara är ett avsnitt av ett större verk.

Kanske någon läsare känner igen det avsnitt, som handlar om Habo kyrka, vilket kan leda till, att den rätte författaren kan spåras.

Så här beskriver alltså författaren Habo kyrka:

F.E.

På en liten kulle ligger Habo gamla träkyrka, rödmålad och spåntäckt. En nätt planterad och planerad kyrkogård, på hvilken klockstapeln också står omgifver templet. Det hela har en allvarlig prägel, som nästan ger ett dystert intryck. Kyrkans inre är så egendomligt, att dess make med visshet kan sägas ej finnas åtminstone i Sverige. Runtomkring kyrkan finnes en läktare icke blott för att sitta på och höra Guds ord utan ock för att vandra på längs hela kyrkan eller rättare sagdt omkring densamma, och på eller i denna läktare finnes en sorts veritabla teaterloger, kringbyggda utom inåt kyrkan till. Dessa "loger" tillhöra de större egendomarne inom socknen, hvilka fordom skola till största delen egts af "fint herrskap" (adliga personer?), men nu besittas af förmögna, ja till och med rika bönder dem man dock alldeles icke på kläderna och knappt på annat kan eller kanske ens bör skilja från vanliga så kallade "herremän".

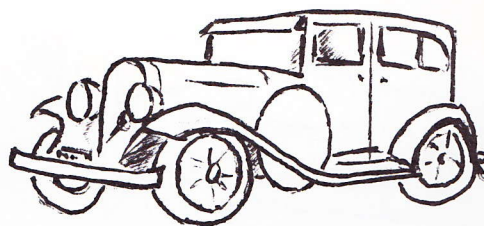
Predikstolen är vacker. Än tak och väggar då? Jo, derå får man skåda in uti både himmel och helvete, hvilka båda kunna sägas vara skildrade med de friskaste färger. Att försöka minutiöst skildra dessa stycken målade på trä, går öfver vår förmåga, de förtjena att ses och på sätt och vis beundras; deras prägel är rent katolsk.

Det påstods också, att kyrkan skulle leda sitt ursprung från 11- eller 1200- talet.

I Jönköping var den omtalade läktaren känd under namn af "Habo ränne" (höskulle). Det berättades mig ock, att under Carl 12tes krig hvartill folk utskrefs "obegripligt mycket" från alla håll,

skulle rätt många "Habodräng", som helst ville vara hemma, gömt sig för vederböran-de på "Habo ränne" men dock blifvit fast till slut och sedan aldrig kommit hem mera. En anna historia om "Habo ränne" berättas äfven. Under den gamla "husbehofsbränning-en", då folket kom till Habo kyrka, skulle det ha hänt, att både brännvinsflaskan och kortleken voro i frisk gång just på läktaren midt under predikan!! Tilläggas är öfverflödigt, att med de tiderna äro också de sederna försvunna. Folket inom denna församling är ganska bildadt och intelligent, det förra till följe af goda folkskolor, det sednare af naturen.

I vårens program kan man läsa, att vi den 21 februari skall ha en berättar-afton i hembygdsgården, då vi skall berätta historier och anekdoter för varandra. Här följer ett litet smakprov:

På 20-talet fick Habo sin första taxi med J. som innehavare.

En söndag fick han en beställning från kyrkoherden i en grannsocken. När J. så hade uppfyllt sitt uppdrag att skjutsa kyrkoherden, och denne frågade vad skjutsen kostade, tyckte kyrkoherden, att det var väl dyrt. När han tog upp sin portmonnä och skulle överlämna pengarna till J. sade han:

- Det skall jag säga J. att detta är syndapengar.

- Är det så, att de inte är rätt bekomna, då vill jag inte ha dem, svarade J. och åkte hem.

Pengarna kom någon dag efteråt på posten.

UTGRÄVNINGARNA I "KYRKESTAN"

I min grönaste ungdom var mina framtidsplaner vilda och djärva. Antingen skulle jag bli arkeolog och gräva fram ett nytt Pompeji eller hitta skatter ur egyptiska gravar. Att som upptäcktsresande finna bortglömda djungelstäder kunde också duga. Det slutade med att jag blev vanlig folkskollärare, inte så dumt det heller.

Att jag till slut vid 65 års ålder ändå fick vara med om en riktig arkeologisk utgrävning kändes otroligt skönt. Tack vare Släktforskarföreningen och Hembygdsföreningen i Habo lyckades jag tillsammans med ett 25-tal andra få vara med och undersöka den s.k. Kyrkestan vid Håcknarp.

Äventyret började en vårkväll i maj, då ett antal intresserade på ort oh ställe fick träffa Rune Ekre, Habotraktens arkeologkändis, och lyssna till hans anförande om arkeologi i allmänhet och Kyrkestans mysterier i synnerhet. Trots en skrällande hosta och 39 graders feber ville jag inte missa detta. Det pirrade mysigt i magen, när vi satt där utspridda bland ljungtuvorna. Vad kunde ha hänt här innanför de mossklädda stenmurarna en gång i tiden?

En vanlig människa får naturligtvis inte ta sin spade och gräva på direkten. Man måste gå på kurs först. Så skedde också i mitten av juni. Några innehållsrika kvällar tillbringade vi på biblioteket i Habo under Rune Ekres trygga ledning. Vi satte oss in i arkeologins grunder och historia så gott det hanns med. En kväll jobbade vi gruppvis med att samla fakta och gamla skrönor om Kyrkestan. Vad kunde det ha varit? En grund för en kyrkobyggnad, en kreatursinhägnad, en kultplats, en fornborg, en begravningsplats för offer för någon farsot eller en fristad för mandråpare?

Teorierna var många. Gamla kartor, Ortsbeskrivningar av gammalt datum, dödböcker och husförhörslängder kom till användning.

Den 27 juni startade vi utgrävningarna. Kvällen före samlades vi i Kyrkestan i ett f.d. Salemtält, som vi fått förmånen att disponera. I flera timmar satt vi i tältet och planerade det kommande arbetet. Ett strilande regn smattrade mot tältduken, men vi hade det mysigt under tak.

Nästa morgon var vädret bättre, och sen klarade vi oss igenom nio grävdagar utan att egentligen bli regnblöta alls. Något att förundras över denna kalla och regniga sommar. Var "makterna" på vår sida?

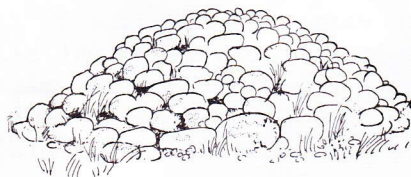
Innan själva grävningen kunde börja, måste uppmätning och avvägning av området göras. Snören spändes hit och dit för att markera väderstreck och blivande schakt. Irene travade troget runt med sitt avvägningsinstrument, och massor av siffror antecknades. Allt fotograferades sedan från toppen av Arne Wulffs präktiga stege. Folke och jag ingick i ett gäng, som med mycken möda avlägsnade all växtlighet från själva muren, i första hand den norra delen av denna. Aldrig kunde man tänka, att ljung och lingonris hade så långa snärjiga rötter. Vi slet och drog.

Allteftersom murens inre konturer kom fram upptäckte vi stenar, som var placerade i halvcirkelform längs kanten. Det såg ut som små miniatyrdomarringar. Detta mönster återkom på flera ställen längs muren.

Andra dagen fortsatte Inga och jag med att putsa muren. Vi sopade sten för sten. Så många olika sorters stenar det finns! Svarta och gråa, gröna och röda och vita, randiga stenar och prickiga stenar.

Bit för bit fotograferades muren.

Arne och Maria fick en till synes hopplös uppgift. Med hjälp av en ram med snören uppspända i decimeterstora rutor, ritade de hela muren sten för sten. Detta arbete höll de på med i dagar.

Nu började också grävschakten iordningställas. Flera grupper skar försiktigt bort torvor med växtlighet. Dessa lades åt sidan i prydliga rader på ett plastskynke för att snyggt kunna läggas tillbaka efter avslutat arbete.

Äntligen kunde själva grävningen börja. Fyra - fem arbetslag fick var sin bit av schakten på sin lott. Folke och jag, den glada Vivian från Karshult och hennes kunnige broder, Ingemar, fick ett område intill den norra muren på vår lott. Försiktigt skrapade vi oss ner några centimeter i taget.

Under växtlagret var ett lager med grå askliknande jord. Här och där fanns små kolbitar. Det måste ha gått fram en skogsbrand över området någon gång. Under detta var jorden rostbrun en bra bit ner. Här och där dök det upp mer mörkbruna områden i det rödbruna, omväxlande med nästan helt vita partier. Större och mindre stenar dök upp. Ibland låg de i ett cirkelformat mönster, och grävde man här ur mitten blev det på några ställen liksom en stensatt skål en halv meter djup. All sand och jord vi tog bort sållades noga. För varje lager vi skrapat bort, kom Eva och ritade av varje sten och varje fläck i marken. Våra fotografer Rolf och Lars, Arne och Leif turades om att plåta varje skikt. Grävorna fick då en liten paus, som utnyttjades för besök i de andras diken. Den stående frågan var: "Har ni hittat nåt?" och svaret blev alltid "Nja, inga föremål men lite kol, underliga färgskiftningar i jorden och konstiga stenar".

Spänningen låg i alla fall hela tiden på topp ända tills vår äldsta men ivrigaste grävare, Ingegerd, tog det sista skrapandet i den sista gröpan den sista dagen.

Vi kröp inte omkring i våra hålor hela dagarna. Vi hade kafferaster och matraster också. Mycket sköna stunder i tältet eller utanför i solskenet. Nya bekantskaper stiftades, och de glada skratten och skämten var många. Ett besök hos våra "husdjur" ett huggormspar, bosatta i ett röse utanför muren, hörde också till ritualen.

Dagarna gick, schakten blev djupare, de sållade sandhögarna högre. Ryggar och knän ömmade. Ett litet yxliknande föremål, ett par rundslipade stenar och några intressanta stenflisor dök upp. Annars var det brist på lösa fynd.

De sista grävdagarna bröt vi igenom stenmuren på ett ställe. Stenarna som i förväg numrerats plockades över på ett plastskynke. Nu blev det spännande. Vad fanns det under? - Mera sten och mera sand, lite kolbitar och färgskiftningar i sanden. Stenar lagda i cirkel fanns också här en bit under markytan. Nya fotograferingar och teckningar.

Så kom då oundvikligen den sista grävdagen, då allt skulle skottas igen och återställas. Det kändes lite vemodigt att allt det roliga var slut. Dagens glada överraskning stod Elisabeth Markstad för. Hon dök upp med en härlig tårta lagom till kaffestunden.

Ingemar Kyrkeryd passade på att tacka Rune Ekre för hans kunniga och tålmodiga ledning av vår undersökning. Rune lagerkransades också och försågs med present.

Att dessa soliga grävdagar blivit sommarens höjdpunkt, till stor del var Runes förtjänst, var alla eniga om.

Nu väntar utvärderingen av vårt arbete. Kan sakkunskapen komma fram till några svar på våra frågor? Vi väntar med spänning på resultatet.

Vad var det för människor, som bar hit all sten? Hur levde de, vad hade de använt denna plats högt uppe på sydsvenska höglandet till?

När det blir dags för vår tidnings vårnummer, hoppas vi kunna få med en mera vetenskaplig redogörelse för detta vårt Kyrkestads projekt.

Monica Ekered

Om du tänker besöka Kyrkestan och kommer från Jönköpingshållet, skall du åka uppför Ljunga lider. Alldeles vid krönet av den långa backen går det in en liten skogsväg åt höger.

Följ skogsvägen cirka 700 meter. Där vägen delar sig, tag av åt höger, så är du strax framme.

Obs! Vägen är dålig, så om du är rädd om din bil, välj att promenera.

VÅRENS PROGRAM

Hembygdsföreningen:

Onsdagen den 9 mars kl 19.00:

Årsmöte. Plats Habo hotell.

Onsdagen den 25 maj kl 19.00:

Vårsamling på Spinkaberget vid Kyrkeryd.
Medtag kaffekorg!

Söndagen den 5 juni kl 8.00:

Gökotta. Samling vid Hembygdsgården
för gemensam bilresa till hemlig plats.
Medtag kaffekorg!

Lördagen den 18 juni kl 16.00:

Notdragning vid Källebacken.

Lördagen den 30 juli:

Slättergille vid Hembygdsgården.
Närmare upplysningar i tidningens vår-
nummer.

Släktforskarföreningen:

Torsdagen den 27 januari kl 19.00:

Årsmöte i Församlingshemmet.
Olof Fong från Gränna berättar om Visings-
borgs grevskap, till vilket även Habo och
Gustav Adolf hörde.

Måndagen den 21 februari kl 19.00:

Berättarkväll i Hembygdsgården under
ledning av Kalle Lindqvist.
Tanken är, att mötesdeltagarna skall med-
verka med att berätta historier och anek-
doter, gärna med Haboanknytning.

Tisdagen den 22 mars kl 19.00:

I Missionskyrkan berättar torparsonen,
lantbrevbäraren, auktionisten, åkeriäga-
ren, kyrkvärden m.m. Rune Hjort om sitt
händelserika liv.

Lördagen den 28 maj kl 11.00:

Torpvandring. Samling vid infarten till
Kyrkestan ovanför Ljunga lider.
Vi vill visa torp och backstugulämnningar
i närheten av Kyrkestan samt fornlämnningar
som detta område är så rikt på.
Vi kommer också att informera om utgräv-
ningen av Kyrkestan.

